

Európai Unió támogatással működő programok

I. NEMZETI FEJLESZTÉSI TERV (2004–2007)

Az Európai Unió tagjaként Magyarország 2004-től teljes körűen jogosulttá vált az Unióból érkező (Strukturális Alapok és Kohéziós Alap) támogatásokra. Azt, hogy a támogatást 2004–2006 között milyen célokra fordítjuk, az Első Nemzeti Fejlesztési Terv (I. NFT) és a hozzá kapcsolódó, megvalósítást tartalmazó ún. operatív programok (OP-k) határozzák meg. A támogatással kapcsolatos konkrét pályázatok tartalmát pedig már az operatív programok ún. program-kiegészítő dokumentumai jelzik. A magyar I. Nemzeti Fejlesztési Terv 5 operatív programja keretében 2004-től több mint 60 különböző pályázat indult.

Az I. NFT Humánerőforrások fejlesztése Operatív programjának két intézkedése közvetlenül szolgálja a szociális ágazat fejlesztését. Ezek a HEFOP 2.2 „A társadalmi befogadás elősegítése a szociális területen dolgozó szakemberek képzésével”, valamint a HEFOP 4.2 „A társadalmi befogadást támogató szolgáltatások infrastruktúrális fejlesztése” intézkedések.

Az intézkedések végrehajtása, így a pályázatás is, a **Strukturális Alapok Programiroda (Strapi)** feladata. A 4.2. intézkedés kerete elfogyott, a pályázati forrásból 64 nappali ellátást nyújtó intézmény fejlesztésére kerülhet sor.

A 2.2. intézkedés újabb pályázati kiírása 2006 februárjában megjelent. A jövőben a források kimerüléséig folyamatos lesz a pályázatás. További információk az Egészségügyi Minisztériumban működő Strukturális Alapok Programiroda honlapján olvashatók: <http://www.strapi.hu> Az intézkedés keretében egy modellkísérlet is zajlik központi programként, amely az integrált foglalkoztatási és szociális ellátórendszer létrehozását, a működés hatékonyságának növelését tűzte ki célul a munkanélküli, inaktív emberek sikeresebb munkaerő-piaci (re)integrációja érdekében.

A II. Nemzeti Fejlesztési Terv (2007–2013) és az azt megalapozó, valamint hozzá kapcsolódó tervdokumentumok

2005 decemberében a Parlament elfogadta az Országos Fejlesztéspolitikai Konceptiót, valamint az Országos Területfejlesztési Konceptiót.

Annak érdekében, hogy a 2007–2013 közötti időszakban rendelkezésre álló forrásokat a legjobb célokra és a lehető legha-

A 4.2. nyertes pályázatainak összesítése

Nyertes pályázatok komponensenként	db	támogatási összeg (mFt)	Létrehozott vagy fejlesztett férőhely kapacitás (fő)
Bölcsődék	27	3.313.0	1391
Fogyatékossgal élők	29	3.080.0	1339
Hajléktalanok	8	1.468.8	535
Összesen	64	7.861.8	3265

A 2.2. intézkedés eddigi nyertes pályázatainak összesítése régióként

Nyertes pályázatok	db	támogatási összeg (mFt) régióként
Dél-Alföld	16	311,6
Dél-Dunántúl	14	266,7
Észak-Alföld	11	202,5
Észak-Magyarország	6	104,4
Közép-Dunántúl	9	156,8
Közép-Magyarország	37	721,3
Nyugat-Dunántúl	8	149,5

tékonyabban használhassuk föl, széles társadalmi egyetértésen nyugvó, többpárti konszenzussal bíró koncepciót kellett készíteni.

Az Országos Fejlesztéspolitikai Koncepció átfogó tervdokumentum, amely meghatározza a fejlesztéspolitika irányelveit, az ország közép- és hosszú távú fejlesztéspolitikai céljait, és egyébe rendezi a szakmapolitikai célokat.

Az Országos Területfejlesztési Koncepció megteremti a területi szempontok konzekvens érvényesítésének lehetőségét mind az ágazati szakpolitikák, mind az országos és területi/regionális programok kidolgozásában, ezáltal adja meg a nemzeti fejlesztéspolitika területi vetületét is.

■ NEMZETI STRATÉGIAI REFERENCIAKERET (NSRK)

A két koncepcióhoz az EU Bizottság számára is átadandó Nemzeti Stratégiai Referenciakeret illeszkedik, ami a tulajdonképpeni II. Nemzeti Fejlesztési Terv. A következő hónapokban dől el, hogy az OFK-ban és OTK-ban felsorolt célok közül az NSRK és az ahhoz csatlakozó operatív programok melyekre fókuszálnak, melyek élveznek prioritást a jövőben, melyek határozzák meg a fő fejlesztési irányokat, vonzzák a nagyobb forrásokat. A társadalmi kohézió és a versenyképesség – bár értelmezésünk szerint egymást kiegészítő és szolgáló súlypontok – gyakran kerülnek egymást kizáró, vagy gyengítő kontextusba a viták során. Reményeinek szerint a II. Nemzeti Fejlesztési Tervben megteremtődik e két terület egyensúlya és a fejlesztési irá-

nyok együtt szolgálják majd a gazdasági versenyképesség növelését, valamint a versenyképességhez nélkülözhetetlen területi és társadalmi felzárkóztatást, azaz a kohézió növelését.

Az NSRK másik kiindulópontja az EU által készített Közöségi Stratégiai Irányelvek dokumentum. Emellett a stratégiai dokumentumokkal egyidejűleg készülnek az Európai Unió alapjainak – Európai Szociális Alap (ESZA), Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) Kohéziós Alap (KA) Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap (EMVA) újrászabályozásáról szóló tervezetek is, amelyek meghatározzák azt, hogy az EU milyen célokat és beavatkozási területeket támogat a 2007–2013. közötti költségvetési időszakban. Az EMVA felhasználására külön vidékfejlesztési terv készül.

Az NSRK-hoz csatlakozó operatív programok (OP-k) első változata 2006 tavaszán készül el. Az OP-k készítése során helyzetelemzést és stratégiát kell készíteni, ehhez csatlakozóan be kell azonosítani és le kell határolni a regionális és ágazati fejlesztési területeket, javaslatot kell tenni az operatív programok prioritásainak tartalmára, azaz a konkrét fejlesztési irányokra és tartalmakra, továbbá meg kell határozni a végrehajtás módját, szervezeti kereteit és meg kell történnie az indikatív forrásfelosztásnak.

A választások, illetve a kormányváltás, valamint az eurozónához való csatlakozás okán követelményként támasztott konvergencia-kritériumok teljesítése valószínűleg még nagy befolyást fog gyakorolni az NSRK és az OP-k tartalmára.

Kánnai Magdolna

Mezei Gyuri

Egyre többen, és egyre többen a saját korosztályomból, a szociális munka „nagy generációjából” meghalnak, elmennek, és ez jelzés, hiszen koruk ezt nem indokolja.

Mezei György egyike volt az elsőeknek, akik a szegénységgel, a radikális szociális munkával foglalkozni kezdtek, amikor ezt a fogalmat kimondani az akkori magyar társadalommal összefüggésben nem volt szabad. A legendás Újcsakőre emlékeznek a legtöbben, ez mára a szakma egyik történelmi legendájává vált. Amit és ahogyan csinált, sokaknak túlzottan non-konform, furcsa, provokatív volt, és nem keveseket irritált. Kevesen ismerik sokszínű munkásságát részleteiben, vitára és átgondolásra készíthet, segíthet abban, hogy lássuk, mit és miért csinálunk, és ez fontos formája az emlékezésnek.

H.M.